

Els euroescèptics britànics solen veure la difunta senyora Thatcher com la seva inspiració, però fou un primer ministre conservador anterior qui suggerí per primera vegada que la Gran Bretanya es mantingués al marge dels moviments de postguerra cap a la integració europea. La seva postura ajuda a explicar per què el país està indecís encara avui. Al setembre de 1946 a Zúric, Winston Churchill no sols demanava la reconciliació entre França i Alemanya, sinó també “una espècie d’Estats Units d’Europa”. Però deixà clar que no inclouria la Gran Bretanya: com explicà una vegada a Charles de Gaulle, si es veiés forçat a triar entre el continent i l’alta mar, la Gran Bretanya seria sempre la segona opció.

Històricament sembla estrany que la Gran Bretanya volgués mantenir-se apartada de la resta d’Europa. No és sols que els britànics estiguessin en guerra repetidament per aturar la dominació francesa (posteriorment, alemanya) del continent. Al segle XVIII, el rei de Hannover afegí una connexió encara més directa per mitjà del matrimoni. La història de la Gran Bretanya als segles XVIII i XIX, incloent-hi l’adquisició d’un imperi d’ultramar, va nàixer de la rivalitat amb altres potències europees. Robert Tombs assenyalava en el seu llibre *The English and their History* que després de la batalla de Hastings el 1066 i la conquesta de normanda, Anglaterra tingué un vincle directe amb la part oest del continent durant més de 400 anys, més del que l’ha unit a Escòcia.

Dies de glòria

Tot i això, era comprensible que al principi de la dècada del 50 la Gran Bretanya decidís no unir-se a altres països en el projecte de la comunitat europea naixent. Quasi sols a Europa, els britànics sentien que la Segona Guerra Mundial li havia resultat gloriosa. Gràcies a la preferència imperial i a la guerra, el comerç del país estava considerablement orientat al que es convertí en la Commonwealth. El 1950, sols el 10% de les exportacions britàniques anaven als sis països que formaven la Comunitat Europea del Carbó i l’Acer (CECA), mentre que l’últim any, el 45% de la seva exportació global de béns i serveis va anar a la UE. Extraordinàriament, ateses les actuals queixes euroescèptiques sobre la regulació social excessiva a la UE, a la dècada dels 50

MÓN

L’alta mar

Per què l’oposició britànica a la UE va més a fons

es temia que el generós estat de benestar britànic i les seves altes taxes exposaren les seves empreses a la competència de menor cost del continent.

França també va jugar un paper lleugerament artificiosament assessorant els alemanys occidentals i els americans molt abans de la creació de la CECA però convidant els britànics a última hora. I Herbert Morrison, vice-primer ministre de Treball i avi de Peter Mandelson, un diputat i comissari europeu, rebutjà la idea perquè “els miners de Durham no la farien servir”.

Les preocupacions britàniques sobre la Commonwealth, l’estat de benestar i la sobirania també van conduir a perdre el tren a la conferència de Messina el 1955, quan els països de la CECA decidiren formar la Comunitat Econòmica Europea, la precursora de la UE actual. En canvi, la Gran Bretanya va engalipar sis països euro-

peus més menuts per formar l’Associació de Lliure Comerç Europea (EFTA). Però el 1961, un Govern conservador sota Harold Macmillan, impressionat pel rendiment econòmic superior de la CEE, decidí presentar la primera de diverses sol·licituds per unir-se, sols perquè de Gaulle la vetés a gener de 1963. De Gaulle també va vetar una segona sol·licitud el 1967, però la Gran Bretanya s’hi va unir finalment el 1973 sota Edward Heath, un europeista.

La història de les connexions europees britàniques als anys 50 i 60 mostra com de diferent és respecte als seus cosins continentals. El projecte europeu per als britànics ha estat essencialment un negoci transaccional. Van buscar unir-s’hi (i encara en formen part) principalment perquè una anàlisi dels costos i els beneficis indicà que això era la millor opció. Era una qüestió del cervell, mentre que per als sis ori-

ginaris, i més tard per als països mediterranis i per a Europa de l'Est, el projecte ha sigut una qüestió del cor, amb un element emocional. Les dimensions polítiques i de seguretat també són importants. El suport a la UE, sobretot a l'est d'Europa, ha augmentat considerablement des que Putin s'annexionà Crimea i envai l'est d'Ucraïna.

No m'agrades, Doctor Fell

Alguns dels orígens de l'euroescpticisme actual poden remuntar-se a les dècades dels 60 i 70. Molts britànics encara s'inquieten per la sobirania perduda, recordant l'advertiment del líder del partit laborista el 1962, Hugh Gaitskell, que unir-se al Mercat Comú significaria la fi de 1.000 anys d'història. Més seriosament, la CEE a què Gran Bretanya s'uní el 1973 tenia moltes característiques contra els seus interessos, des de la política agrícola comuna (PAC) fins al pressupost de la CEE, des de les regles comercials proteccionistes fins a la política pesquera comuna. Irònicament, part de l'explicació per a una onada creixent d'hostilitat contra Europa es remunta a les batalles que els britànics escometeren, posteriorment, per canviar la llei al seu favor, especialment sota el Govern de Thatcher de 1979-90. Per exemple, obtingueren una devolució especial de la contribució britànica a l'excés pressupost i inspirà el programa de 1992 que establia un únic mercat per al comerç intern.

Però l'impuls a l'euroescpticisme britànic arribà a la fi de la dècada dels 80, quan en 1988 Jacques Delors, el president de la Comissió, dirigia el Congrés de Sindicats britànic i prometé crear una dimensió social junt amb el comerç europeu únic, fet que el seu públic acceptà amb entusiasme. En un discurs a Bruges a fi-

nals d'aquest mateix any, Thatcher declarà enutjada que "no hem reduït amb èxit les fronteres de l'Estat a la Gran Bretanya sols per veure'ls imposar-les de nou a nivell europeu". Contràriament al que la gent creia, va ser la seva hostilitat contra una integració més profunda en la UE, i no l'impost de capitació, el que l'enderrocà com a líder polític conservador al novembre de 1990.

La creació de l'euro va augmentar l'aversion britànica per la UE. El país va optar a la disposició de la moneda única amb el tractat de Maastricht el 1992, així com al seu reglament social. Quan el laborista Tony Blair es convertí en primer ministre el 1997, optà de nou pel reglament social però els mantingué fora de l'euro. Durant els anys de Blair, els líders conservadors des de William Hague a Michael Howard tornaren a l'euroescpticisme i a la necessitat de mantenir la lliura com un tema sagrat. David Cameron, també es presentà com a euroescèptic per convertir-se en líder del partit el 2005, tot i que creia que els votants estaven menys preocupats per la pertinença britànica a la UE que molts diputats conservadors.

El conte d'un euroescèptic

Els euroescèptics britànics tenen ara l'oportunitat de presentar el seu cas abans del referèndum promès. Pinten una imatge idealitzada d'una Gran Bretanya fora de la UE que els europeistes no reconeixen. Aquesta mostra una economia britànica alliberada de les normatives socials, d'ocupació i del medi ambient de Brussel·les. Escapar de les urpes de la UE permetrà al Govern unir-se al comerç mundial i organitzacions normatives en el seu propi dret, diuen, no sols com a part d'un bloc de 28 països. El restabliment de controls fronte-

ters permetrà que la Gran Bretanya triï els seus propis immigrants. El país ja no haurà de suportar les bogeries de la PAC i la política pesquera comuna. Serà capaç d'utilitzar els diners estalviats eliminant la seva contribució al pressupost net anual de la UE de 10 milions £ (14 milions €) per compensar els agricultors, les universitats, les regions més pobres del país i els científics d'investigació que s'han perdut l'accés als fons de la UE. I una Gran Bretanya alliberada podrà signar acords de lliure comerç amb Amèrica, la Xina i l'Índia, mantenint el ple accés al mercat únic de la UE.

Als votants que volen menys immigració, els euroescèptics diuen: ho aconseguiràs només si abandones la UE. Per a les empreses petites fartes de tanta burocràcia, el missatge és: si no comercieu amb la resta de la UE, pot fer-se tot miques. A la gent que es preocupa per estar encadenada a un continent que encara pateix les conseqüències de la crisi de l'euro, ofereixen una Gran Bretanya àgil que pugui canviar el comerç amb els mercats de més ràpid creixement a Àsia i Amèrica. I als que creuen en la democràcia a nivell nacional, els prometen que una vegada hagin escapat de les urpes de la Comissió Europea i del Tribunal Europeu de Justícia, la seva legislació tornarà on li pertoca, el Parlament de Westminster. Aquests arguments plens d'incoherències sonen massa bé per ser veritat, i ho són. Costa creure que després d'un Brexit (sortida de la Gran Bretanya de la UE) inspirat en gran mesura pel sentiment contra la immigració, Gran Bretanya continués sent una economia de lliure comerç obert. I no es pot garantir el seu accés al mercat únic. ●

Traducció d'Àngela Perelló

Fins al 2 de NOVEMBRE de 2015

PERÍODE VOLUNTARI DE RECAPTACIÓ D'IMPOSTOS I TAXES

Pots realitzar el pagament tributari de forma senzilla i còmoda: tria entre la domiciliació bancària i el pagament per Internet.

- Impost Municipal sobre Bens Inmobles de Naturalesa Rústica 2015
- Taxa per instal·lació de Quioscs en la Via Pública Segon Semestre 2015
- Impost Municipal sobre Activitats Econòmiques 2015
- Impost Municipal sobre Vehicles de Tracció Mecànica 2015

